

PAU RAUSELL

Economista

Eficient Aquest gandià de 46 anys és economista, doctor, professor i director del centre d'investigació d'economia aplicada de la Universitat de València (Econcult), i col·labora regularment amb diaris com 'El País' i 'Levante'

“Hi ha hagut una certa saturació del discurs Barcelona”

CRISTIAN SEGURA

Pau Rausell ha participat en el congrés d'economia creativa i transformació de ciutat coorganitzat pel Centre Ernest Lluch. Rausell és cordial, ens atén al bar del CCCB amb un aperitiu que, cansat de la jornada, agraeix.

Quina és l'evolució de la riquesa cultural de Catalunya respecte a Madrid?

Catalunya, Barcelona sobretot, ha perdut el lideratge cultural que en un moment concret podria haver jugat. Avui Madrid és lluny de Barcelona.

Per quines raons?

Hi ha dinàmiques globals, com la indústria audiovisual catalana. Promoguda per TV3 amb encert, diríem que mor d'èxit perquè vol créixer internacionalment i se n'ha d'anar a Madrid perquè és el hub cap a l'Amèrica Llatina i Miami. Les centrals s'ubiquen a Madrid. Després hi ha les dimensions del mercat lingüístic català.

¿Catalunya ha arribat al límit de la indústria cultural?

Arriba al límit i no ha sabut jugar adequadament amb el posicionament. Hi ha una dada molt simptomàtica: la diferència de gent amb titulació superior. A Madrid és 12 punts superior que a Barcelona. I això és demanda i oferta per al sector cultural. Barcelona guanya en discurs, en la connexió entre creativitat i regeneració urbana, però perd en la conformació de l'estructura cultural productiva.

Per què diu que a València tot el que s'ha invertit públicament en projectes culturals no ha quallat?

Tot és cartró pedra, res al darrere. L'únic que ha quedat és un nivell tècnic d'administració capaç d'organitzar-te el que vulguis en dos mesos.

I la iniciativa privada, ¿per què no ha acompanyat la inversió pública?

Perquè els diners privats han trobat nivells de rendibilitat molt més elevats en construcció o turisme i perquè el nivell d'equipaments públics no arriba a connectar amb el teixit local.

Però diu que la diferència de productivitat econòmica cultural entre València i Barcelona es manté estable, Barcelona no ha guanyat marge. Barcelona ha desenvolupat un discurs teòric molt sòlid, com el 22@ o el Fòrum, però els resultats són molt pobres. Sabem poc com fer les coses en economia cultural. En ciutats creatives, al món hi ha pocs exemples d'èxit, però Barcelona ha estat la ciutat que ha apostat amb més força a Europa, i els resultats no són espectaculars.

La Generalitat diu que Eurovegas pot transferir recursos a altres sectors, també el cultural...

Em sorprèn que Catalunya aposti pel model Eurovegas. És un error colossal. A València no hi ha hagut cap permeabilitat entre sectors. No ha generat cap teixit fora de l'immobiliari i el

turisme. Em sembla el símbol de la renúncia de Barcelona al lideratge creatiu a l'Estat.

Ha citat el Fòrum com un encert. ¿No és una obra faraònica més?

El Fòrum va ser un intent adequat fracassat. Va ser una aposta al voltant de la generació d'esdeveniments sofisticats, i va ser un error. El Fòrum va ser útil per aprendre de l'equivocació.

Espanya no en va aprendre.

Barcelona sí que en va aprendre. Amb un català sempre acabes parlant de Barcelona i del Barça. El model urbanístic de Barcelona era una mica petulant. El Fòrum va suavitzar el cofoisme, l'eufòria post-92. Hi ha hagut una certa saturació del discurs Barcelona.

Què proposa per incentivar la iniciativa cultural privada?

Eliminar burocràcia, facilitar l'ús d'instal·lacions culturals. Incentivar microcrèdits, de 5.000 o 7.000 euros, per engegar projectes que no són menys rendibles que en altres sectors. Oblidar-se de les polítiques culturals tradicionals en l'exhibició: en lloc de programar teatre nacional, incentivar teatre amateur perquè genera més impacte econòmic i més satisfacció entre els individus.

Més impacte econòmic, l'amateur?

La pintura privada, dels amateurs que pinten els diumenges i ho venen, té més impacte econòmic que tota l'estructura de pintura oficial. A València les comunitats musicals amateurs generen més diners que la xarxa oficial de música clàssica.

¿La crisi té el risc que no vinguin artistes i projectes internacionals de pes?

De vegades sobrevalorem la dimensió internacional dels nostres festivals i el que generen econòmicament, i no tenim en compte els costos que suposa organitzar-los. Insisteixo, les variacions que ha tingut la generació de l'estructura productiva cultural de Barcelona són ridícules. Hem de passar d'una política de traç gruix a un moment de més sofisticació, mirar més en detall per veure què pot aportar més impacte econòmic. A l'Econcult estem avaluant una exposició d'art eclesiàstic a Alcoi de 8 milions d'euros. Si divideixes aquests milions en projectes de 7.000 euros, generes una ocupació bàrbara.

¿La població preuarà més a partir d'ara el valor del que és cultural i menys el fet de tenir béns materials?

Les noves tendències de solidaritat més enllà de la racionalitat econòmica estricta provenen de la cultura. El sistema econòmic hi és per satisfer les nostres necessitats. Quines són les nostres necessitats? Cada vegada tenim més clar que el nostre benestar depèn d'emocionar-se, de participar. Hem tingut un empatx de nou-ric. Tenir tres pisos i el cotxe de luxe ens dóna una satisfacció relativa. ■

Pau Rausell defensa que la inversió bona és en cultura, en emoció. “Hem tingut un empatx de nou-ric”, assegura. PERE VIRGILI

un lloc

BENI-MACLET

un llibre

'SHARING' DE PHILLIPPE AIGRAIN

una economista

ELINOR OSTROM